

Limita posloupnosti

Definice (Vlastní limita posloupnosti). Necht' $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ je posloupnost. Řekneme, že číslo $A \in \mathbb{R}$ je limita posloupnosti $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ a píšeme $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A$ jestliže platí:

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \in \mathbb{N} : n \geq n_0 : |a_n - A| < \varepsilon$$

Definice (Divergentní posloupnost). Řekneme, že posloupnost $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ diverguje a píšeme $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$ jestliže platí:

$$\forall K > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \in \mathbb{N} : n \geq n_0 : |a_n| > K$$

1 Podle definice limity posloupnosti ověřte následující rovnosti.

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0.$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} = 1.$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} a^n = \begin{cases} 0 & |a| < 1 \\ 1 & a = 1 \\ \infty & a > 1 \\ \text{neexistuje} & a \leq -1 \end{cases}$

2 Vypočtěte limity:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} n$

(e) $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2$

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n}$

(m) $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n}$

(f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2}$

(j) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}}$

(n) $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n n$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} e^n$

(g) $\lim_{n \rightarrow \infty} e^{-n}$

(k) $\lim_{n \rightarrow \infty} \ln n$

(o) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-1)^n}{n}$

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2}\right)^n$

(h) $\lim_{n \rightarrow \infty} 2^n$

(l) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\ln n}$

(p) $\lim_{n \rightarrow \infty} \cos(\pi n) \sqrt{n}$

2 (a) ∞ ; (b) 0; (c) ∞ ; (d) 0; (e) ∞ ; (f) 0; (g) 0; (h) ∞ ; (i) ∞ ; (j) 0; (k) ∞ ; (l) 0; (m) neexistuje; (n) neexistuje; (o) 0; (p) neexistuje;

Věta (Aritmetika limit - **VOAL**). Má-li pravá strana smysl, pak platí:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n) + (\lim_{n \rightarrow \infty} b_n)$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n) \cdot (\lim_{n \rightarrow \infty} b_n)$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n}$

Věta (Omezená krát nulová). Necht' $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$, $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ jsou posloupnosti splňující:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ (nulová)

(b) Od jistého indexu n_0 platí: $|b_n| < K \in \mathbb{R}$ (omezená)

Pak platí: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot b_n = 0.$

Poučka. Tradičním nástrojem při řešení limit s odmocninou je následující vzorec:

$$A^n - B^n = (A - B)(A^{n-1}B^0 + A^{n-2}B^1 + \dots + A^1B^{n-2} + A^0B^{n-1})$$

3 Vypočtete limity:

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{10000n+1}$ (e) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^4-n^3+4}{n^4+16n^3-1}$ (i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^2+2^2+\dots+n^2}{n^3}$
 (b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2+1}$ (f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3+4}{n^2+16n-1}$ (j) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n^7-23n-1}{5n^7-23n-1}\right)^3$
 (c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2-1}{\pi n^2+1}$ (g) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n})\sqrt{n}$ (k) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-1}{2n+1}\right)^{10}$
 (d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} - n$ (h) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1+2+3+\dots+n}{2+n} - \frac{n}{2}\right)$ (l) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n^5-23n-1}{n^5-23n^3+12n^2-1}\right)^{1000}$

3 (a) 0; (b) 1; (c) $\frac{1}{\pi}$; (d) $-\infty$; (e) 3; (f) ∞ ; (g) $\frac{1}{2}$; (h) $-\frac{1}{2}$; (i) $\frac{1}{3}$; (j) $\frac{8}{125}$; (k) $\frac{1}{1024}$; (l) 1;

Věta (O jednom policajtovi). Necht' $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$, $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ jsou posloupnosti splňující:

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$
 (b) Od jistého indexu n_0 platí: $b_n > a_n$

Potom platí: $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \infty$.

Věta (O dvou policajtech - **2P**). Necht' $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$, $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$, $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ jsou posloupnosti splňující:

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = b \in \mathbb{R}$
 (b) Od jistého indexu n_0 platí: $a_n < b_n < c_n$

Pak je posloupnost $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ konvergentní a platí: $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$.

4 Vypočtete limity: Tuhle sadu příkladů je potřeba vylepšit.. je tu náhodné smetí!!!

- (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{2^n}$ (i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin(n)}{n} - \sqrt[3]{n}$
 (b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n}{n!}$ (j) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^n + 4^n}$
 (c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{\sqrt{n}}$ (k) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{n^2+11} - \sqrt[3]{n^2+1}}{\sqrt[3]{n^2+6} - \sqrt[3]{n^2}}$
 (d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n}$ (l) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin n - \cos n^2}{n^2+17}$
 (e) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{n} \sin(n!)}{n+1}$ (m) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[3]{n^3 + 7n + 1} - \sqrt{n^2 + 1}$
 (f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin(n)}{\cos(n)}$ (n) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^3 + 3^n + 13^n + \ln n}$
 (g) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 3^n}{4^n}$ (o) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n}$
 (h) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[3]{n+1}$

4 (a) 0; (b) 0; (c) 0; (d) 0; (e) 0; (f) neexistuje; (g) 0; (h) 0; (i) 0; (j) 4; (k) $\frac{5}{3}$; (l) 0; (m) 0; (n) 13; (o) 1;

Věta (Růstová škála). Od jistého hodnoty n platí:

$$\log(\log(n)) \ll 1000 \log n \ll n^{\frac{1}{1000}} \ll n \ll n^{1000} \ll 1,0001^n \ll 1000^n \ll n! \ll n^n$$

kde zápis $a_n \ll b_n$ znamená „ a_n roste výrazně pomaleji než b_n “, tedy:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 0 \quad \text{a} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{b_n}{a_n} = \infty.$$

*Lze snadno ukázat, že Relace \ll je tranzitivní.

Poučka. Stejně jako při práci s polynomy je vhodné vytýkat nejrychleji rostoucí výraz.

5 Vypočtěte limity:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+102 \log n + n^2}{\sqrt{n-n^{\frac{3}{2}}+2^n}}$

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{4n-2 \log n + 11 \cdot 27^n}}{(\frac{7}{2})^n + 2^n}$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5^n + n^2}{\sqrt{n-3 \cdot 2^n}}$

(e) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1^n + 2^n + 3^n + 4^n + 5^n}{(5.0001)^n}$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{4n-2 \log n + 11n^2}}{\sqrt{n-n}}$

*(f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 + n!}{n^{\frac{n}{2}} + 2^n}$

5 (a) 0; (b) 0; (c) $-\sqrt{11}$; (d) ∞ ; (e) 0; (f) ∞ ;

Věta (N-tá odmocnina). (a) Pro $c \in \mathbb{R}$ $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{c} = 1$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$

6 Vypočtěte limity:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^3 + 3^n + 13^n + \ln n}$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n \sqrt{2n^n + 2^n + 6^n}}{\sqrt{n+3}}$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[5]{2n^n + 2^n + 6^n}}{n}$

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[5]{3^n + 2^n}}{2^n \sqrt[4]{4^n + 3^n}}$

6 (a) 13; (b) 1; (c) 1; (d) $\frac{3}{2}$;

Definice (Eulerovo číslo).

$$\lim \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$$

Poučka. Příklady vedoucí na e mohou být mnohem záludnější, v takovém případě je výhodné použít Heineho větu a limitu posloupnosti vyřešit jako limitu funkce.

7 Vypočtěte limity:

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n}\right)^n$

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n$

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2n}\right)^n$

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{a}{n}\right)^n$

$$(e) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1} \right)^{n+2}$$

$$(f) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+4}{n-2} \right)^{n+1}$$

[7] (a) e^2 ; (b) \sqrt{e} ; (c) $\frac{1}{e}$; (d) e^a ; (e) $\frac{1}{e}$; (f) e^6 ;

[8] Příklady zápočtové obtížnosti:

$$(a) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt[3]{n^3 + 2n^2} - \sqrt[3]{n^3 + 3n} \right) \left(\frac{3n^3 + 2n^2 - n}{n + 2n^3} \right)^3$$

$$(b) \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\pi^n + e^n + \left(\frac{22}{7} \right)^n + 100n^{100}}$$

$$(c) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n)! - 10^{4n} + n^n \cdot \cos n}{3 \cdot n^n + 100^{2n} - 2 \cdot n!}$$